

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Факультет романо – германської філології
Кафедра іноземних мов професійного спрямування

Силабус курсу

Латинська мова

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 035 Філологія
Спеціалізації:
035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька
Освітньо-професійні програми:
Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська
Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

Обсяг	3 кредити ЄКТС. Загальна кількість годин 90: практичні заняття 36 годин, самостійна робота 54 години
Семестр, рік навчання	I семестр, 1 рік навчання
Дні, час, місце	згідно з розкладом занять
Викладач (-і)	Миронова Лариса Анатоліївна, Ульянова Вікторія Олегівна
Контактний телефон	+380964288229 +380975276506
E-mail	larysa.myronova@onu.edu.ua ulyanova.viktoria@onu.edu.ua
Робоче місце	Французький бульвар, буд. 24/26. гуманітарний корпус, 5 поверх, ауд. 155, кафедра іноземних мов професійного спрямування
Консультації	відповідно до графіку індивідуальних консультацій (з можливістю дистанційної роботи на платформах ZOOM чи Google Meet за попередньою домовленістю)

КОМУНІКАЦІЯ

E-mail, Viber, телефон, ZOOM, Google Meet, очні зустрічі.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Предмет вивчення дисципліни: Предметом вивчення навчальної дисципліни «Латинська мова» є сукупність лексико-граматичних засобів, необхідних для

вивчення граматики латинської мови та засвоєння необхідного мінімуму латинських слів та крилатих висловів.

Пререквізити і постреквізити курсу (Місце дисципліни в освітній програмі): міжпредметні зв'язки курсу «Латинська мова» з дисциплінами «Українська мова», «Іноземна мова», «Вступ до мовознавства», «Вступ до літературознавства», «Історія зарубіжної літератури», «Історія мови» та ін.

Мета курсу: з'ясувати роль латинської мови в процесі формування сучасних романських мов, ознайомити здобувачів вищої освіти з основами латинської мови, допомогти набути практичних умінь та навичок перекладу зі словником латинських текстів та використання латиномовної лексики у навчальній, науковій та професійній діяльності; розширити лінгвістичний світогляд. Робоча програма дисципліни передбачає вивчення елементарного курсу граматики та найуживанішої латинської лексики як невіддільної частини інтернаціонального словникового фонду. Кінцевою метою практичних знань є вміння перекладати та робити граматичний розбір текстів згідно з параметрами, що відповідають основним темам курсу.

Завдання дисципліни: сформувати у здобувачів загальні компетентності (знання, вміння та навички), вміння вчитися та продовжувати навчання впродовж життя; навчити самостійно працювати зі словником та новою лексикою, розпізнавати форми слів; вміти перекладати, інтерпретувати латинські речення та тексти середньої складності, які передусім стосуються спеціальності; ознайомити з ефективними стратегіями самостійної роботи для засвоєння матеріалу латинської мови у вищій школі.

Очікувані результати: У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен знати латинський алфавіт, правила читання та постановки наголосу; правила запису всіх частин мови у словнику; парадигми відмінювання іменників та прикметників; систему часів латинського дієслова; вміти самостійно виконувати переклад латинських речень та текстів; аналізувати форми слів, виділяючи лексичні значення коренів та морфологічні функції афіксів; користуватись латинським словником для перекладу текстів, використовувати паремійний фонд латинської мови.

ОПИС КУРСУ

Форми і методи навчання

Курс буде викладений у формі практичних занять (36 год.), організації самостійної роботи студентів (54 год.).

Методи навчання:

- словесні: розповідь, пояснення, бесіда, навчальна дискусія (обмін думками);
- наочні: демонстрація таблиць та граматичного матеріалу, презентація дослідження з історії мови;
- практичні: тренувальні вправи, аналіз та переклад текстів, робота в групах.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Фонетика. Частини мови: іменник, прикметник, дієслово.

Тема 1. Історія розвитку та фонетика латинської мови.

Тема 2. Частини мови. Іменник.

Тема 3. Іменники I відміни.

Тема 4. Дієслово в системі мови.

Тема 5. Теперішній час дійсного способу активного стану.

Тема 6. Іменники другої відміни.

Тема 7. Прикметники першої групи.

Змістовий модуль 2. Іменники III, IV, V відмін. Прикметники III відміни.

Система інфекта. Система перфекта.

Тема 8. Пасивний стан латинських дієслів.

Тема 9. Минулий час недоконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів.

Тема 10. Майбутній час недоконаного виду дійсного способу активного та пасивного станів.

Тема 11. Іменники III відміни.

Тема 12. Прикметники другої групи.

Тема 13. Іменники четвертої та п'ятої відмін.

Тема 14. Чотири основні форми та три основи дієслова.

Тема 15. Часи системи перфекта.

Тема 16. Пасивний стан часів системи перфекта.

Перелік рекомендованої літератури

Основна

1. Макар І.С., Любімова О.В. Латинська мова для студентів факультету іноземних мов: навч.-метод. посібник. Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. 192 с.

2. Паласюк Г.Б., Саварин Т.В., Ворона І.І., Федчишин Н.О. Латинська мова : Підручник. Тернопіль: ТДМУ, 2021. 524 с.

3. Сторчова Т. В., Гуменюк Ж. Г. Латинська мова: підручник. Київ : Вид. дім «Слово», 2015. 512 с.

4. Ухаль М. М. Латинська мова : підручник. Ужгород : Говерла, 2017. 320 с.

Додаткова

1. Горецька Х. В. Латинська мова: навч. посібник. Львів : ЛТЕУ, 2019. 215 с.

2. Кривонос І.А., Шевченко С.П. Латинська мова: навчально-методичний посібник. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2021. 194 с.

3. Кудінова О.І. Lingua Latina (Латинська мова): Навчальний посібник з латинської мови для самостійної роботи студентів 1 курсу напрямів підготовки 6.020303 Філологія*, Філологія. Ізмаїл, 2015. 72 с.

4. Оленич Р., Оленич І.Р., Чернюх Б.В. Латинська мова : підручник для вузів. Львів : Світ, 2008. 472 с.

5. Сафоняк О., Волощук В., Волощук М. Латинська мова. Підручник. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. 457 с.

6. Ярцева Л. І. Латинська мова: навчальний посібник. Запоріжжя, 2020. 126 с.

ОЦІНЮВАННЯ

Контроль здійснюється з дотриманням вимог об'єктивності, індивідуального підходу, систематичності і системності та всебічності.

- поточний контроль: усне опитування з метою перевірки теоретичного матеріалу та вправ, які були заплановані на аудиторну чи самостійну роботу (див. Питання для поточного контролю);
- підсумковий контроль: іспит (див. Питання для підсумкового контролю). Загальна оцінка з навчальної дисципліни «Латинська мова» – це середнє арифметичне від суми балів за поточний та підсумковий контроль.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

У ході **поточного контролю** здобувач може отримати максимальну оцінку (100 балів) за кожну тему змістового модуля.

Підсумковий контроль ґрунтуються на усній відповіді на питання для підсумкового контролю. Відповідь під час іспиту також оцінюється за 100-бальною шкалою.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни «Латинська мова» - це середнє арифметичне від суми балів за поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль														Підсумковий контроль (іспит)	Загальна оцінка																
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2																								
100	T1	100	T2	100	T3	100	T4	100	T5	100	T6	100	T7	100	T8	100	T9	100	T10	100	T11	100	T12	100	T13	100	T14	100	T15	100	T16
100		100		100		100		100		100		100		100		100		100		100		100		100		100		100		100	

Самостійна робота здобувачів.

Самостійна робота забезпечується навчально-методичних засобами, які передбачені для вивчення дисципліни: підручниками, навчальними та методичними посібниками, конспектами лекцій, словниками, довідниками тощо. Засвоєний у процесі самостійної роботи навчальний матеріал дисципліни виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. СРС з дисципліни «Латинська мова» складається з таких видів роботи: 1) підготовка до аудиторних робіт; 2) самостійне опрацювання матеріалу з латинської мови згідно з навчально-тематичним планом; 3) виконання різноманітних вправ: відмінювання іменників, прикметників, словосполучень, дієслів, тощо; 4) читання, переклад,

розбір речень і текстів спеціального спрямування з латинської мови; 5) вивчення напам'ять латинської лексики та крилатих висловів; 6) підготовка до поточного та підсумкового контролю.

ПОЛІТИКА КУРСУ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Незадовільна оцінка, отримана на практичному занятті чи під час періодичного контролю, має бути перескладена у час, відведений для консультацій. Незадовільна оцінка, отримана на екзамені, може бути перескладена здобувачем освіти з двох спроб за згодою деканату. Здобувачам не дозволяється перескладати екзамен для підвищення позитивної оцінки.

Політика щодо академічної добродетелі: дотримання Кодексу академічної добродетелі учасників освітнього процесу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Кодекс доступний за посиланням:

<http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/acad-dobrochesnost.pdf>

Дотримання академічної добродетелі здобувачами освіти передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та періодичного контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей). Неприйнятними у навчальній діяльності для учасників освітнього процесу є використання родинних або службових зв'язків для отримання позитивної або вищої оцінки під час здійснення будь-якої форми контролю результатів навчання. За порушення академічної добродетелі здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: зниження результатів оцінювання практичної роботи, періодичного та підсумкового контролю тощо; повторне проходження оцінювання; призначення додаткових контрольних заходів (додаткові індивідуальні завдання, тести тощо).

Політика щодо відвідування та запізнень: систематичне відвідування практичних занять з дисципліни «Латинська мова» є обов'язковим, окрім здобувачів вищої освіти із обмеженими можливостями з поважних причин. Відпрацювання пропущених практичних занять передбачено у час, відведений для консультацій. Консультації можуть бути індивідуальними або проводитись для академічної групи. Запізнення на заняття з поважних причин допускається не більше 15 хвилин.

Мобільні пристрой: здобувач може використовувати мобільні пристрої тільки для навчання.

Поведінка в аудиторії: брати активну участь у ході заняття, шанобливо ставитися до одногрупників, не вживати слова, які ображають честь і гідність здобувачів вищої освіти та професорсько-викладацького складу; не кричати та не прослуховувати гучну музику.